

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16.07.2024
Sayı : 713

10/1644

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye ayçiçek üretimi açısından önemli bir konuma sahip olmasına karşın ayçiçek yağı fiyatları yıllar içinde katlanarak artış göstermektedir. Ayçiçek yağındaki fiyat artışlarının nedenlerinin araştırılması, sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespit edilmesi, ayçiçek yağı ihtiyacının ülkemiz kaynaklarından karşılanması için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Baran YAZGAN
Edirne Milletvekili

Yunus Emre
İstanbul MV.

Veli Ağababa
Malatya MV.

Ali KARAOĞA
HSAK MV.

Serap ARPAÇI
Denizli MV.

Ahmet Vehbi BAKIRLI
Manisa MV.

Tahsin BECAN
YALOVA

Hasan ÖZTÜRK
Deniz Yavuzlu
Zonguldak MV.

Aliye COŞAK
Antalya MV.

Deniz DEMİR
Ankara Milletvekili

Ali Gökçen
İstanbul MV.

Aliye COŞAK
Antalya MV.

12247 ARBULLU
Beirdur MV.

7.1.3 Sayılı Meclis Araştırması Önerisinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye, ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler arasında yer almaktadır. Buna karşın Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ayçiçeği üretimi 2023 yılında, 2022 yılına göre yüzde 13,8 azalmıştır. 2022'de 2,5 ton olan üretim, 2,1 tona düşmüştür.

Türkiye, uzun yıllar boyunca ayçiçeği ihtiyacının yüzde 60-65'ini kendisi üretmiştir. Ancak bu oran son yıllarda azalmıştır. Karşılama oranı 2022-2023 döneminde yüzde 51,3'e gerilemiştir. Ayçiçeği ekim alanlarının da son yıllarda azaldığı kamuoyuna yansımaktadır. Bu nedenle Türkiye, ayçiçeği ihtiyacı için ithalata yönelmektedir. Ticaret Bakanlığı tarafından 26 Ocak 2024 tarihinde yapılan açıklamada Türkiye'nin halihazırda sahip olduğu ayçiçek tohumu ve ham yağ stokunun yeterli olduğu belirtilse de ayçiçek tohumu ithalatında 100.000 ton, ham ayçiçek yağı ithalatında ise 250.000 ton tarife kontenjanı açıldığı duyurulmuştur. Yağlık ayçiçeği tohumunda yüzde 27 yerine yüzde 12 gümrük vergisi, ham ayçiçeği yağında ise yüzde 36 yerine yüzde 22 oranında gümrük vergisi uygulanacağı da açıklanmıştır.

Ziraat odalarının mesleki üst kuruluşu olan Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin (TZOB) Haziran 2018-Haziran 2024 verilerine göre ayçiçek yağının fiyatı son 6 yılda yüzde 690,55 oranında artmıştır. Son bir yıldaki fiyat artışı da yüzde 46,64 olmuştur.

Temel gıda maddeleri arasında yer alan ayçiçek yağı, Türk mutfağında da en çok kullanılan ürünlerden biridir. Ayçiçek yağında yıllar içinde yaşanan artış, yurttaşlarımızı olumsuz yönde etkilemiştir.

Ayçiçek yağındaki fiyat artışları, üretimde yaşanan düşüş, ekim alanlarının azalması gibi nedenler, ayçiçeği konusunda daha kapsamlı planlamalar ve incelemeler yapılmasını, önlemler alınmasını zorunlu kılmaktadır. Türkiye'nin ayçiçeği ihtiyacını kendisinin karşılaması için çiftçilerin desteklenmesi, üretimin daha çok teşvik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda ayçiçek yağındaki fiyat artışlarının nedenlerinin araştırılması, sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespit edilmesi, ayçiçek yağı ihtiyacının ülkemiz kaynaklarından karşılanması için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

